

IKT-sikkerhet

NASJONAL
SIKKERHETSMYNDIGHET

Bente Hoff
Fung. sjef
cybersikkerhet

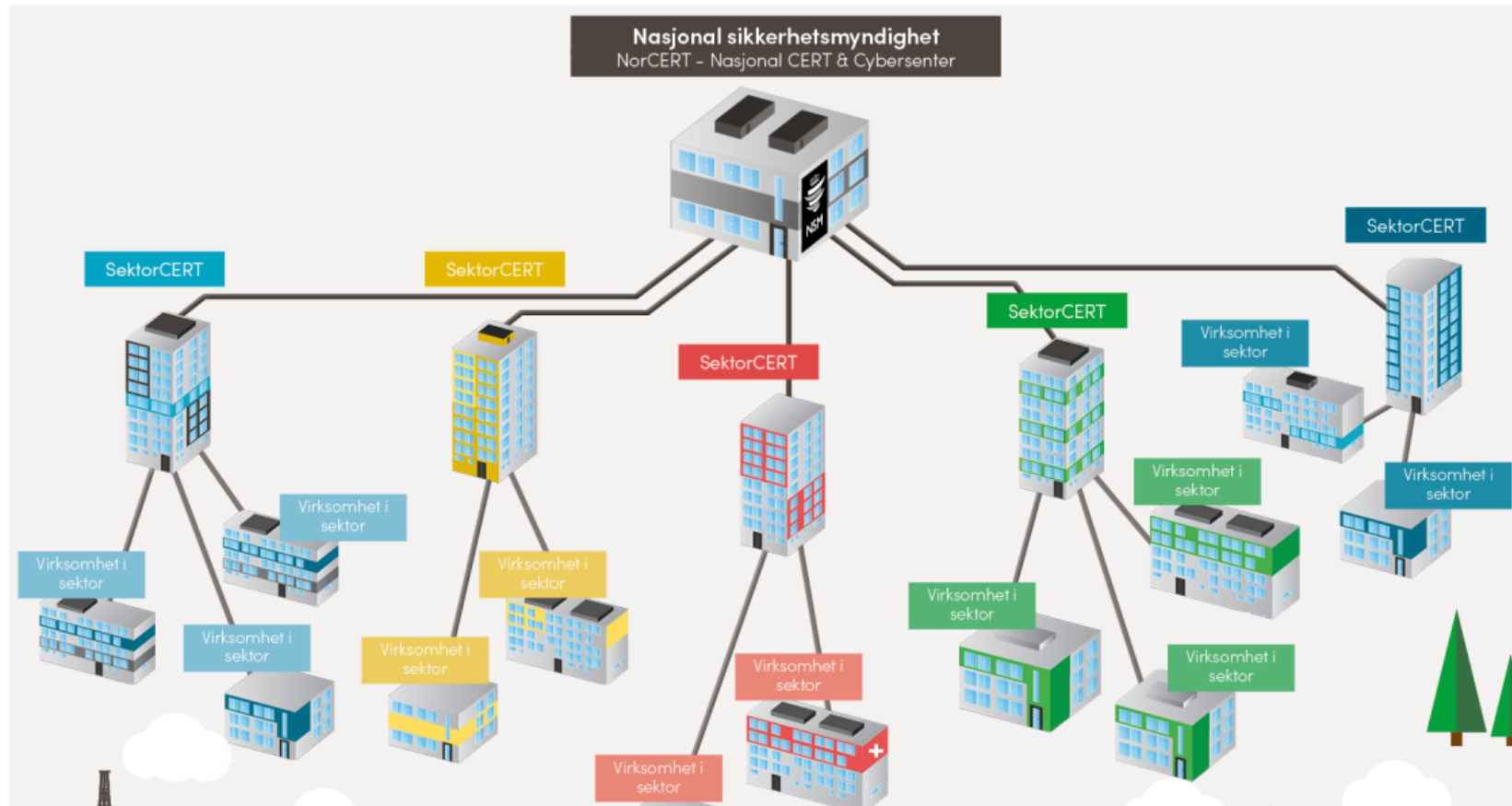

Nasjonal responsfunksjon - deteksjon og hendelseshåndtering

Beredskapsplaner, pasientinformasjon og forskning kan være stjålet fra Helse Sør-Øst

PST henlegger etterforskningen av hvem som stod bak datainnbruddet mot Helse Sør-Øst. Inntrengerne skaffet seg full administratortilgang til helseforetakets nettverk.

Maria Knoph Vignæs

Journalist

Olav Døvik

Journalist

Helge Carlsen

Journalist

Publisert 5. des. 2018 kl. 17:10

Oppdatert 5. des. 2018 kl. 20:11

PST tror statlig aktør kan ha stått bak cyberangrep mot fylkesmenn

Sikkerhetsmyndighetene jobber fremdeles med å kartlegge omfanget av dataangrepet.

FOTO: NTB scanpix

Hackere som jobber på vegne av kinesisk etterretning, skal ha utført et datainnbrudd mot det norske programvareselskapet Visma. (Foto: Paul Kleiven / NTB scanpix)

HACKERANGREP MOT VISMA

Kina hacket Visma for å stjele kundehemmeligheter

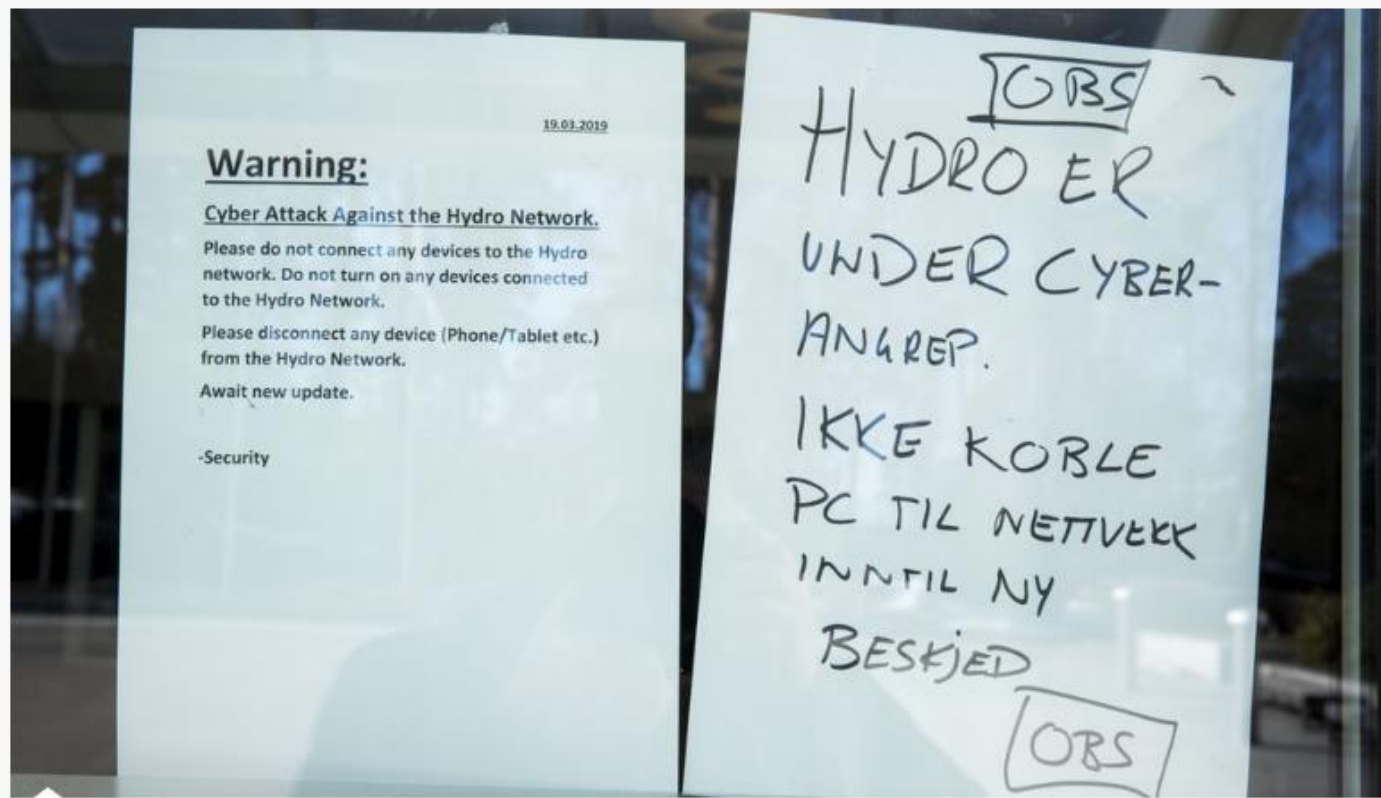
Skal være en del av en stor global hackingkampanje, ifølge sikkerhetsekspertene.

NASJONAL
SIKKERHETSMYNDIGHET

Cyberangrep kan foreløpig ha kostet Hydro opptil 350 millioner kroner

Den foreløpige evalueringen fra Hydro viser at det økonomiske tapet etter den første hele uken etter cyberangrepet er på rundt 300-350 millioner kroner.

Trusselaktørene er blitt profesjonelle og målrettede

- Digitale trusler
  - Fremmedstatlig etterretningsaktivitet
  - Datakriminalitet
- Mål
  - Politiske ledelse
  - Forsvar
  - Økonomi
  - Forsvarsindustri
  - Høyteknologi
  - Kritisk infrastruktur
  - Tilfeldige offer

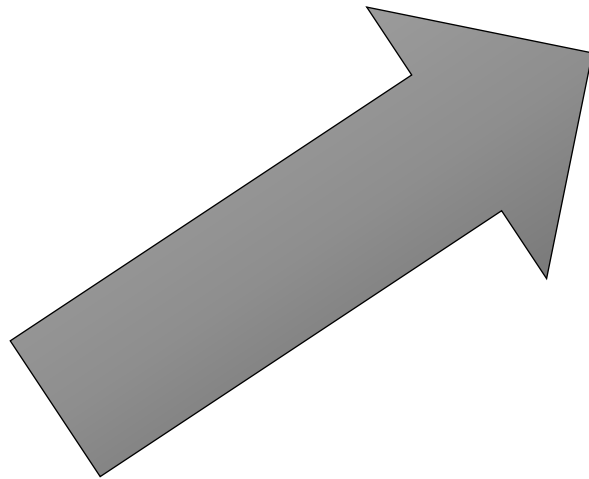
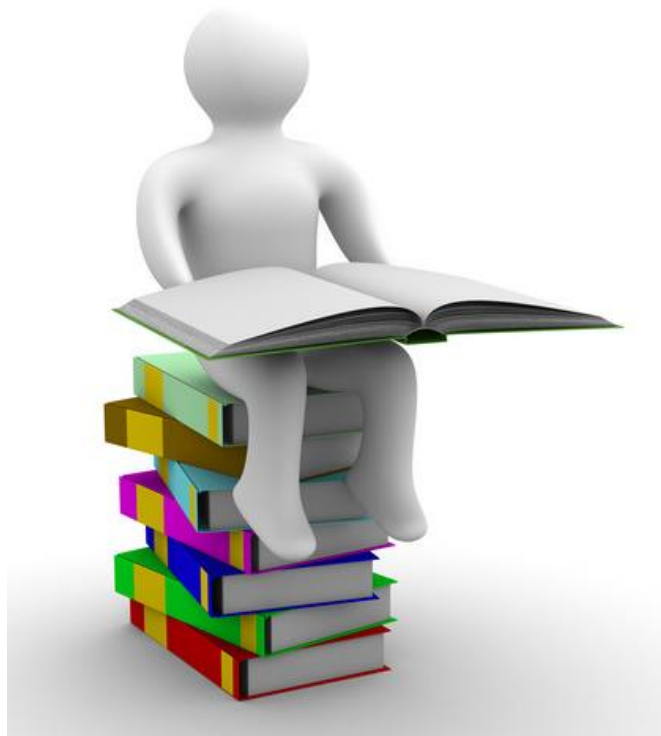
Sikkerhetstruende hendelser øker i omfang og kompleksitet

- Kartlegging
- Kompromittering av infrastruktur
- Datainnbrudd
- Tilgangsnekt
- Løsepengevirus
- Kommando- og kontroll
- Jamming
- Menneskelige feil og systemfeil

Globalisering, automatisering og teknologeutvikling

Ikke beskyttet deg?

Må forvente å bli rammet

NASJONAL
SIKKERHETSMYNDIGHET

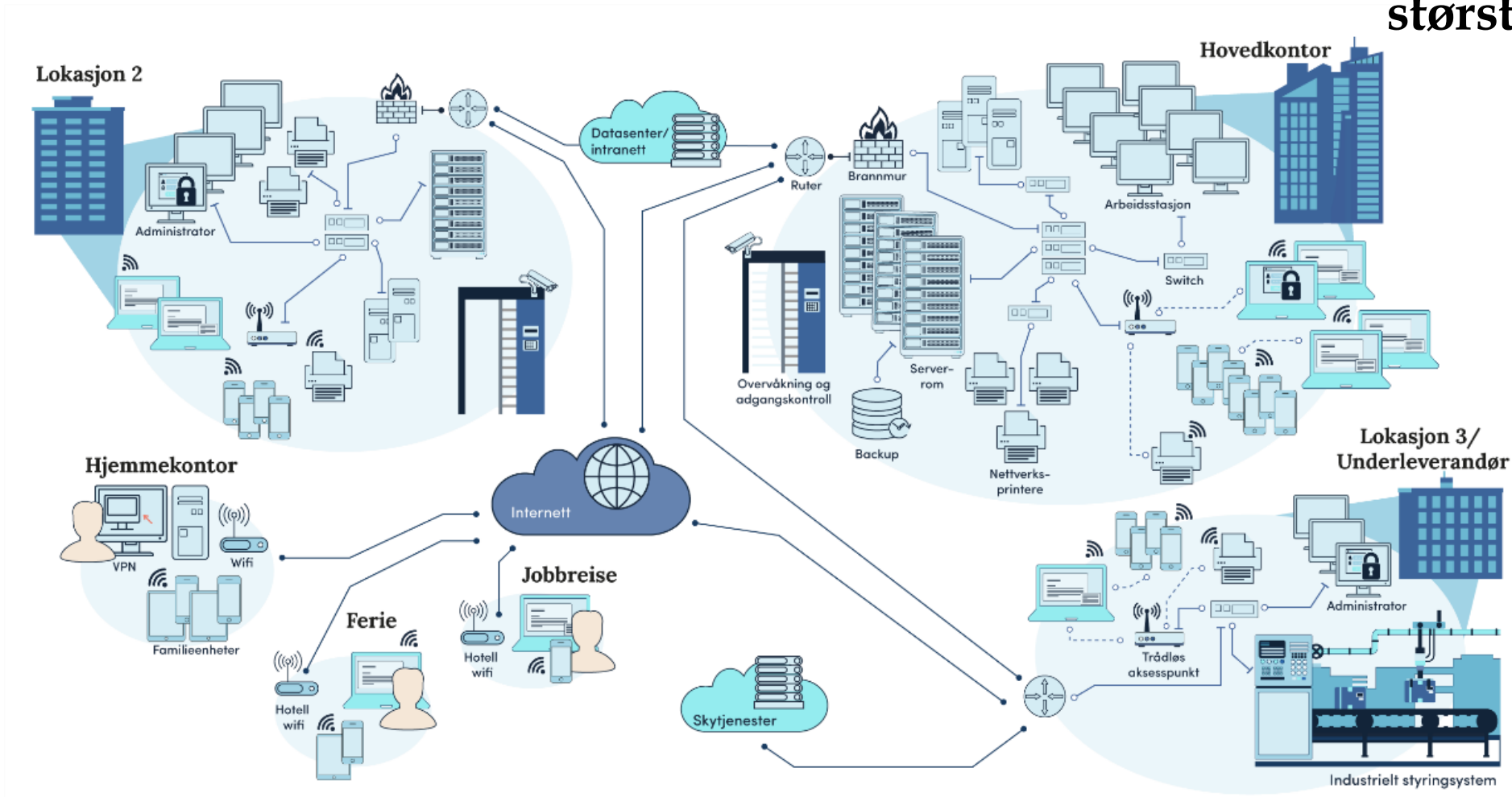

**En del av strategien må være å bygge
motstandsevne slik at forretningskritiske
verdier kan forsvares og beskyttes**

Verdier legges digitalt

Kompleksitet vår største sårbarhet

Lages mer data og tjenester med beskyttelsesbehov enn det lages beskyttelse

Teknologitrender som driver kompleksitet

Tjenesteutsetting, skytjenester og digitale økosystemer - vanskeliggjør kontroll på verdikjeder

Ny teknologi krever ny sikkerhetskompetanse - AI, 5G, mobilitet, virtualisering

Innføring av ny funksjonalitet og nye komponenter. Manglende opprydding

Casino Gets Hacked Through Its Internet-Connected Fish Tank Thermometer

📅 April 15, 2018 👤 Wang Wei

Internet-connected technology, also known as the Internet of Things (IoT), is now part of daily life, with smart assistants like Siri and Alexa to cars, watches, toasters, fridges, thermostats, lights, and the list goes on and on.

But of much greater concern, enterprises are unable to secure each and every device on their network, giving cybercriminals hold on their network hostage with just one insecure device.

Smarte enheter kan brukes til andre ting enn de var ment til

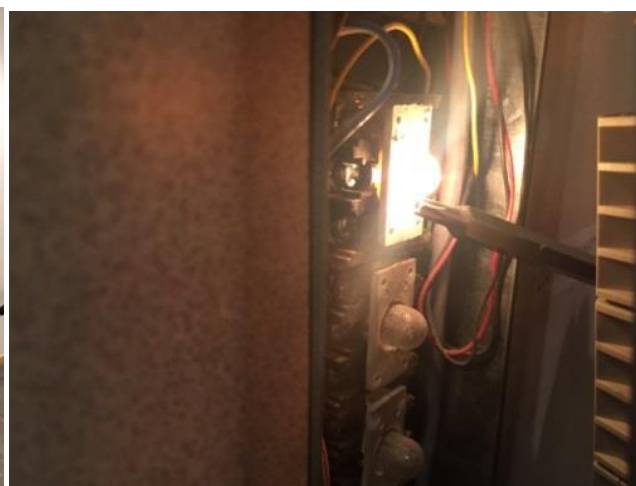
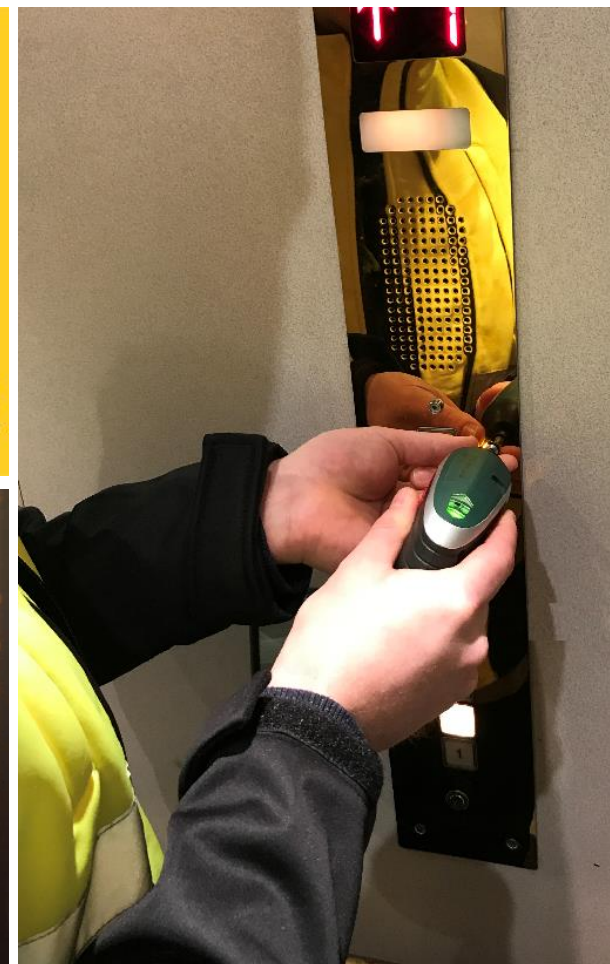
- Digitale kameraer kan eksponere nettverk på utsiden av bygget
- Viktig med god nettverkssikkerhet på samme måte som kontornett

Fra NSMs inntrengningstester

Fysisk sikkerhet og IT-sikkerhet må ses i sammenheng

- Utkledd som servicetekniker
- Merking av heis hindrer spørsmål
- Ad-hoc løsninger kan være enkle å forbigå

NASJONAL
SIKKERHETSMYNDIGHET

En tommelfingerregel er at ny teknologi er sikrere enn gammel teknologi.

Smarte enheter er ofte ett unntak.

Tiltak - anbefalinger - rådgeving

NSMs grunnprinsipper for IKT-sikkerhet

EFFEKTIVE TILTAK MOT DATAANGREP

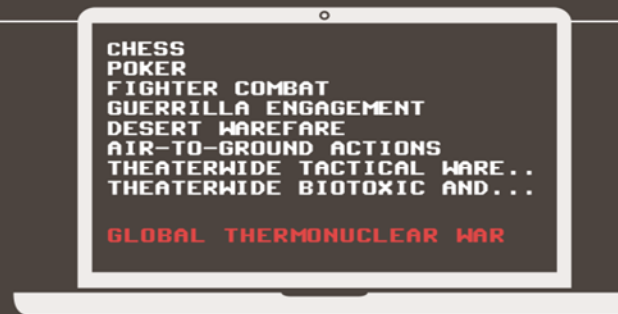
4

1 Oppgrader program- og maskinvare

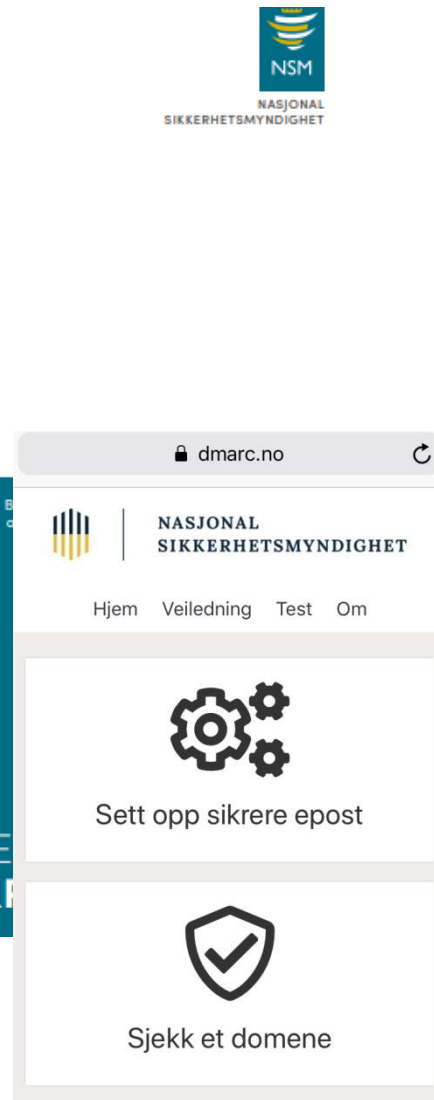
2 Installer sikkerhetsoppdateringer
så fort som mulig

3 Ikke tildel sluttbrukere administrator-
rettigheter

4 Blokker kjøring av
ikke-autoriserte programmer

«Klarer en virksomhet med et lite IKT-miljø å opprettholde IKT-tjenester ved digitale angrep?»

«Virksomheter må oppdatere, modernisere og rydde i IKT-porteføljen sin.»

«En virksomhet må digitalisere sikkerhetsarbeidet parallelt med at annen aktivitet digitaliseres.»

Lov om nasjonal sikkerhet
(sikkerhetsloven)
LOV-2018-06-01-24

Ikrafttredelse 01.01.2019

Lovens Formål:

å trygge Norges suverenitet, territorielle integritet og demokratiske styreform og andre nasjonale sikkerhetsinteresser

å forebygge, avdekke og motvirke sikkerhetstruende virksomhet

at sikkerhetstiltak gjennomføres i samsvar med grunnleggende rettsprinsipper og verdier i et demokratisk samfunn.

Hva gjør man når hendelsen er et faktum?

NASJONAL
SIKKERHETSMYNDIGHET

Takk for oppmerksomheten!

NASJONAL
SIKKERHETSMYNDIGHET